

Výsledky voleb do České národní rady v letech 1990 a 1992

ČNR 1990

Nový zákon o volbách do České národní rady (zákon ČNR č. 54/1990 Sb.) se v řadě ustanovení vrátil k tradici právní úpravy voleb v letech 1920 - 1935, zejména tím, že znovu umožnil volnou soutěž politických subjektů a obnovil poměrný systém rozdělování mandátů ve volebních krajích. Volebních krajů bylo 8 a byly jimi určeny kraje podle platného územního členění státu (zákon č. 36/1960 Sb.).

Zásadní změnu přineslo stanovení podmínek pro podávání kandidátních listin. Podle § 18 volebního zákona mohly kandidovat politické strany pokud prohlásily, že mají alespoň 10 tisíc individuálních členů. Jestliže tuto podmínku nesplňovaly, musely podat petici požadující její kandidaturu s podpisem tolika voličů, kolik jich straně chybělo do stanoveného počtu vlastních členů. Pokud kandidátní listinu podalo více politických stran společně, byla posuzována tak, jako by šlo o kandidátní listinu jedné strany. Těchto prvních voleb se zúčastnilo 13 stran, z nichž pouze dvě nekandidovaly ve všech volebních krajích.

Vítězem voleb se stalo Občanské fórum (OF), které dosáhlo nejvyššího zisku hlasů i ve všech volebních krajích, v šesti z nich dokonce nadpoloviční většiny.

VOLBY DO ČESKÉ NÁRODNÍ RADY V ROCE 1990

Tabulka 32 Účast na volbách a platné hlasy (strany v pořadí podle zkratky názvu)

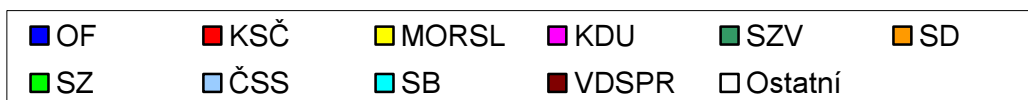
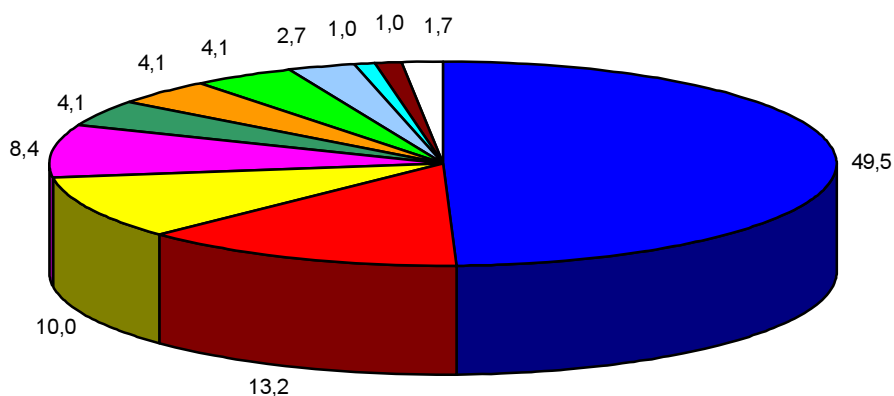
Ukazatel	Celkem ČR	V tom volební kraj							
		Praha	Středo- český	Jiho- český	Západo- český	Severo- český	Východo- český	Jiho- moravský	Severo- moravský
Zapsaní voliči	7 553 477	919 289	829 857	523 740	659 665	843 621	898 196	1 486 953	1 392 156
Účast na volbách									
- absolutně	7 310 856	869 592	808 603	511 057	639 114	810 496	878 409	1 450 164	1 343 421
- v %	96,8	94,6	97,4	97,6	96,9	96,1	97,8	97,5	96,5
Počet platných hlasů celkem	7 211 047	860 341	798 970	505 709	631 162	799 437	869 316	1 428 391	1 317 721
v tom: ČSDF	23 659	4 739	3 975	1 486	2 383	3 774	3 072	1 561	2 669
ČSS	192 922	38 664	26 632	11 033	17 383	30 267	23 921	28 753	16 269
KDU	607 134	54 701	53 125	47 448	38 681	28 722	79 537	189 597	115 323
KSČ	954 690	101 743	120 177	68 789	88 998	120 075	110 939	175 465	168 504
MORSL	723 609	x	x	4 147	x	x	14 658	389 195	315 609
OF	3 569 201	549 809	426 981	274 176	343 618	429 660	457 052	525 229	562 676
SB	75 242	13 731	9 072	6 090	7 312	11 572	12 148	6 989	8 328
SD	296 165	39 994	38 589	19 950	37 169	55 361	45 719	21 563	37 820
SPP	43 632	x	9 850	5 984	6 166	6 269	9 120	6 243	x
SZ	295 844	31 275	36 123	19 651	36 568	57 363	37 900	32 077	44 887
SZV	296 547	9 439	55 062	36 262	35 476	35 142	56 447	37 069	31 650
VDSPR	72 048	10 055	9 557	4 800	9 455	11 592	10 142	9 197	7 250
VSZS	60 354	6 191	9 827	5 893	7 953	9 640	8 661	5 453	6 736

VOLBY DO ČESKÉ NÁRODNÍ RADY
V ROCE 1990

Tabulka 33 Účast na volbách a platné hlasy v % (strany v pořadí podle % získaných hlasů)

Ukazatel	Celkem ČR	V tom volební kraj							
		Praha	Střed- český	Jiho- český	Západo- český	Severo- český	Východo- český	Jiho- moravský	Severo- moravský
Zapsaní voliči	7 553 477	919 289	829 857	523 740	659 665	843 621	898 196	1 486 953	1 392 156
Účast na volbách									
- absolutně	7 310 856	869 592	808 603	511 057	639 114	810 496	878 409	1 450 164	1 343 421
- v %	96,8	94,6	97,4	97,6	96,9	96,1	97,8	97,5	96,5
Platné hlasy v % celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
v tom: OF	49,5	63,9	53,4	54,2	54,4	53,7	52,6	36,8	42,7
KSČ	13,2	11,8	15,0	13,6	14,1	15,0	12,8	12,3	12,8
MORSL	10,0	x	x	0,8	x	x	1,7	27,2	24,0
KDU	8,4	6,4	6,6	9,4	6,1	3,6	9,1	13,3	8,8
SZV	4,1	1,1	6,9	7,2	5,6	4,4	6,5	2,6	2,4
SD	4,1	4,6	4,8	3,9	5,9	6,9	5,3	1,5	2,9
SZ	4,1	3,6	4,5	3,9	5,8	7,2	4,4	2,2	3,4
ČSS	2,7	4,5	3,3	2,2	2,8	3,8	2,8	2,0	1,2
SB	1,0	1,6	1,1	1,2	1,2	1,4	1,4	0,5	0,6
VDSPR	1,0	1,2	1,2	0,9	1,5	1,5	1,2	0,6	0,6
VSZS	0,8	0,7	1,2	1,2	1,3	1,2	1,0	0,4	0,5
SPP	0,6	x	1,2	1,2	1,0	0,8	1,0	0,4	x
ČSDF	0,3	0,6	0,5	0,3	0,4	0,5	0,4	0,1	0,2

Graf 10 Hlasy pro strany v % - ČNR 1990

Podmínky kvóra pro vstup stran do skrutinia splnily celkem čtyři strany a mezi ně tak bylo rozděleno všech 200 mandátů. Prvním krokem v celém procesu zpracování výsledků voleb však bylo určení, kolik mandátů se bude rozdělovat v rámci jednotlivých volebních krajů. Tento počet byl závislý na celkovém počtu odevzdaných platných hlasů (celkem za ČR a celkem v každém kraji).

Přidělování mandátů stranám probíhalo ve dvou skrutiniích. Pro přepočítání získaných hlasů na mandáty v rámci volebních krajů (první skrutinium) byla stejně jako před rokem 1954 používána metoda založená na volebním čísle. Strana v kraji obdržela tolik mandátů, kolikrát bylo krajské volební číslo obsaženo v počtu hlasů pro tuto stranu v rámci volebního kraje. Volební číslo bylo vypočteno jako podíl celkového počtu platných hlasů ve volebním kraji a počtu mandátů, určených tomuto kraji k rozdělení, zvýšeného o jednu. Použita byla tedy Hagenbach-Bischoffova metoda.

VOLBY DO ČESKÉ NÁRODNÍ RADY
V ROCE 1990

Tabulka 34 Krajské mandáty a 1. skrutinium (postupující strany v pořadí podle získaných hlasů)

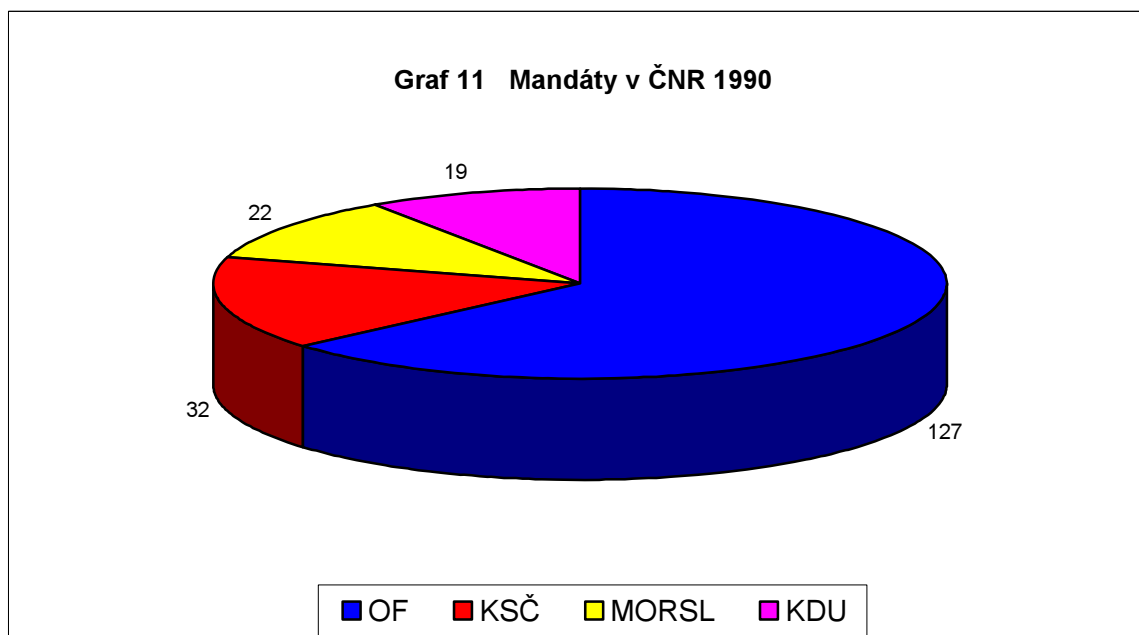
Ukazatel	Celkem ČR	V tom volební kraj							
		Praha	Středo- český	Jiho- český	Západo- český	Severo- český	Východo- český	Jiho- moravský	Severo- moravský
Platné hlasy celkem	7 211 047	860 341	798 970	505 709	631 162	799 437	869 316	1 428 391	1 317 721
Počet poslanců Republikové mandátové číslo	200	x	x	x	x	x	x	x	x
Krajské mandáty 1. krok	197	23	22	14	17	22	24	39	36
Zbytky hlasů	108 212	31 076	5 760	939	18 227	6 227	3 996	22 246	19 741
Přidané krajské mandáty	3	1	-	-	-	-	-	1	1
Krajské mandáty celkem	200	24	22	14	17	22	24	40	37
Hlasy pro strany 1. skrut. celkem	5 854 634	706 253	600 283	394 560	471 297	578 457	662 186	1 279 486	1 162 112
v tom: OF	3 569 201	549 809	426 981	274 176	343 618	429 660	457 052	525 229	562 676
KSČ	954 690	101 743	120 177	68 789	88 998	120 075	110 939	175 465	168 504
MORSL	723 609	-	-	4 147	-	-	14 658	389 195	315 609
KDU	607 134	54 701	53 125	47 448	38 681	28 722	79 537	189 597	115 323
Krajské volební číslo	x	28 250	26 099	26 304	26 183	25 150	26 487	31 207	30 582
Mandáty pro strany v 1. skrutiniu	196	23	22	13	17	22	24	39	36
v tom: OF	126	19	16	10	13	17	17	16	18
KSČ	30	3	4	2	3	4	4	5	5
MORSL	22	-	-	-	-	-	-	12	10
KDU	18	1	2	1	1	1	3	6	3
Zbytky hlasů celkem	336 630	56 503	26 105	52 608	26 186	25 157	26 498	62 413	61 160
v tom: OF	83 831	13 059	9 397	11 136	3 239	2 110	6 773	25 917	12 200
KSČ	118 894	16 993	15 781	16 181	10 449	19 475	4 991	19 430	15 594
MORSL	43 305	-	-	4 147	-	-	14 658	14 711	9 789
KDU	90 600	26 451	927	21 144	12 498	3 572	76	2 355	23 577
Mandáty nerozděl. v 1. skrutiniu	4	1	-	1	-	-	-	1	1

Ve druhém skrutiniu byly na celorepublikové úrovni rozdělovány mandáty, neobsazené ve skrutiniu prvním. Do něj se převedly všechny zbylé hlasy a mandáty ze skrutinia prvního a opět s využitím Hagenbach-Bischoffovy metody se zbylé hlasy přepočítaly na mandáty pro strany. Pokud ještě nějaké mandáty zůstaly nerozdělené, byly stranám přidány na základě nejvyšších počtů zbylých hlasů, na které již nebyl mandát ve 2. skrutiniu přiznán.

VOLBY DO ČESKÉ NÁRODNÍ RADY
V ROCE 1990

Tabulka 35 Druhé skrutinium (strany v pořadí podle zisku hlasů)

Ukazatel	Celkem	Strany			
		OF	KSČ	MORSL	KDU
Mandáty v 1. skrutiniu	196	126	30	22	18
Nerozděleno celkem	4	x	x	x	x
Zbytky hlasů z 1. skrutinia	336 630	83 831	118 894	43 305	90 600
Republikové volební číslo	67 326	x	x	x	x
Mandáty ve 2. skrutiniu - 1. krok	3	1	1	-	1
Zbývá k rozdělení	1	x	x	x	x
Zbytky hlasů po dělení v 1. kroku	x	16 505	51 568	43 305	23 274
Přidané mandáty	1	-	1	-	-
Mandáty ve 2. skrutiniu celkem	4	1	2	-	1
Rozděleno mandátů celkem	200	127	32	22	19

Podrobné přehledy o výsledcích hlasování v jednotlivých okresech podle volebních krajů za volby do ČNR 1990 a 1992, stejně jako za volby do PS PČR 1996 až 2006 v této publikaci neuvádíme a čtenáře odkazujeme v tomto případě na další zdroje, zejména na publikace ČSÚ věnované jednotlivým volbám od r. 1990 (seznam viz příloha č. 8), nebo na výsledkový volební server ČSÚ (www.volby.cz).

ČNR 1992

Nový zákon ČNR č. 94/1992 Sb. nepřinesl z hlediska zjišťování a zpracování výsledků voleb žádné zásadní změny oproti úpravě z r. 1990, jedinou změnou v tomto ohledu bylo zvýšení kvóra pro vstup do skrutinia pro kandidátní listiny, podané koalicemi politických stran v závislosti na počtu stran v koalici:

- 7 % hlasů pro dvoučlenné
- 9 % hlasů pro tříčlenné
- 11 % hlasů pro čtyř a vícečlenné koalice

Druhých voleb do ČNR se zúčastnilo celkem 19 stran a všechny kandidovaly ve všech volebních krajích. Vítězem se stala koalice Občanské demokratické strany a Křesťanskodemokratické strany (ODS+KDS), přičemž obdobně jako OF v r. 1990 získala nejvíce hlasů i ve všech volebních krajích.

VOLBY DO ČESKÉ NÁRODNÍ RADY V ROCE 1992

Tabulka 36 Účast na volbách a platné hlasy (strany v pořadí podle zkratky názvu)

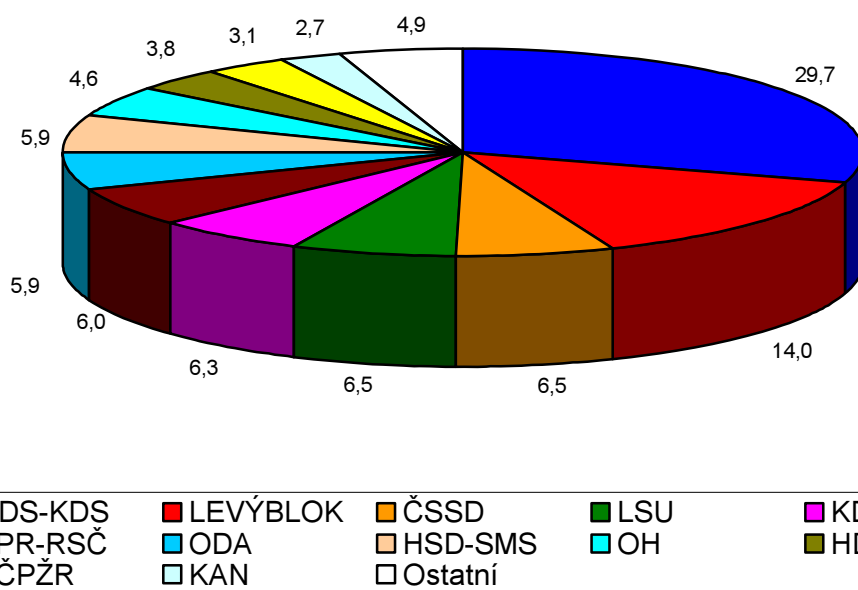
Ukazatel	Celkem ČR	V tom volební kraj							
		Praha	Středo- český	Jiho- český	Západo- český	Severo- český	Východo- český	Jiho- moravský	Severo- moravský
Zapsaní voliči	7 738 981	961 834	841 009	525 808	657 168	867 292	914 680	1 532 784	1 438 406
Účast na volbách									
- absolutně	6 583 988	776 901	737 998	463 332	546 979	697 330	818 539	1 341 876	1 201 033
- v %	85,1	80,8	87,8	88,1	83,2	80,4	89,5	87,5	83,5
Počet platných hlasů celkem	6 473 250	766 938	724 999	456 154	538 497	683 843	808 106	1 317 787	1 176 926
v tom: ČSSD	422 736	39 442	49 411	36 649	47 265	54 514	58 212	60 026	77 217
D92	37 839	3 239	4 141	1 714	3 448	4 650	4 603	6 885	9 159
HDŽJ	244 319	24 424	32 086	15 758	26 416	36 053	28 881	39 459	41 242
HSD-SMS	380 088	3 152	2 498	2 486	1 901	1 860	6 573	213 317	148 301
HSS	69 621	5 732	8 061	4 720	4 558	7 679	10 559	12 048	16 264
KAN	174 006	30 494	18 696	15 517	17 103	17 328	30 506	21 592	22 770
KDU-ČSL	406 341	21 489	27 586	29 202	18 315	12 440	58 541	154 367	84 401
LEVÝBLOK	909 490	88 561	114 228	62 836	77 767	105 062	101 380	184 322	175 334
LSU	421 988	26 382	60 155	44 479	44 800	48 151	73 946	75 794	48 281
NEI	88 823	7 560	11 612	5 800	6 692	11 546	13 904	14 460	17 249
NSS-ČSNS	9 797	1 895	1 244	774	857	1 315	1 026	1 842	844
ODA	383 705	87 889	85 069	16 404	27 551	36 180	42 996	43 733	43 883
ODS-KDS	1 924 483	314 815	201 867	139 237	169 107	206 173	245 188	314 520	333 576
OH	297 406	63 400	27 937	22 476	30 791	27 068	42 317	40 894	42 523
ROI	16 854	1 063	1 783	934	1 722	4 821	1 926	1 507	3 098
SČPŽR	203 654	18 191	29 003	18 495	19 257	24 743	27 906	34 943	31 116
SPP	83 959	4 587	12 238	5 526	9 319	10 743	13 707	12 805	15 034
SPR-RSČ	387 026	23 864	36 484	32 615	30 841	72 326	44 101	82 618	64 177
SRNDJ	11 115	759	900	532	787	1 191	1 834	2 655	2 457

VOLBY DO ČESKÉ NÁRODNÍ RADY
V ROCE 1992

Tabulka 37 Účast na volbách a platné hlasy v % (strany v pořadí podle % hlasů celkem)

Ukazatel	Celkem ČR	V tom volební kraj							
		Praha	Středo- český	Jiho- český	Západo- český	Severo- český	Východo- český	Jiho- moravský	Severo- moravský
Zapsaní voliči	7 738 981	961 834	841 009	525 808	657 168	867 292	914 680	1 532 784	1 438 406
Účast na volbách									
- absolutně	6 583 988	776 901	737 998	463 332	546 979	697 330	818 539	1 341 876	1 201 033
- v %	85,1	80,8	87,8	88,1	83,2	80,4	89,5	87,5	83,5
Platné hlasy v % celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
v tom: ODS-KDS	29,7	41,0	27,8	30,5	31,4	30,1	30,3	23,9	28,3
LEVÝBLOK	14,0	11,5	15,8	13,8	14,4	15,4	12,5	14,0	14,9
ČSSD	6,5	5,1	6,8	8,0	8,8	8,0	7,2	4,6	6,6
LSU	6,5	3,4	8,3	9,8	8,3	7,0	9,2	5,8	4,1
KDU-ČSL	6,3	2,8	3,8	6,4	3,4	1,8	7,2	11,7	7,2
SPR-RSČ	6,0	3,1	5,0	7,1	5,7	10,6	5,5	6,3	5,5
ODA	5,9	11,5	11,7	3,6	5,1	5,3	5,3	3,3	3,7
HSD-SMS	5,9	0,4	0,3	0,5	0,4	0,3	0,8	16,2	12,6
OH	4,6	8,3	3,9	4,9	5,7	4,0	5,2	3,1	3,6
HDŽJ	3,8	3,2	4,4	3,5	4,9	5,3	3,6	3,0	3,5
SČPŽR	3,1	2,4	4,0	4,1	3,6	3,6	3,5	2,7	2,6
KAN	2,7	4,0	2,6	3,4	3,2	2,5	3,8	1,6	1,9
NEI	1,4	1,0	1,6	1,3	1,2	1,7	1,7	1,1	1,5
SPP	1,3	0,6	1,7	1,2	1,7	1,6	1,7	1,0	1,3
HSS	1,1	0,7	1,1	1,0	0,8	1,1	1,3	0,9	1,4
D92	0,6	0,4	0,6	0,4	0,6	0,7	0,6	0,5	0,8
ROI	0,3	0,1	0,2	0,2	0,3	0,7	0,2	0,1	0,3
SRNDJ	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
NSS-ČSNS	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1

Graf 12 Hlasy pro strany v % - ČNR 1992

Podmínky kvóra pro vstup stran do skrutinia splnilo celkem osm stran, postup při rozdělení mandátů volebním krajům byl stejný jako v r. 1990.

VOLBY DO ČESKÉ NÁRODNÍ RADY
V ROCE 1992

Tabulka 38 Krajské mandáty a 1. skrutinium (strany v pořadí podle získaných hlasů)

Ukazatel	Celkem ČR	V tom volební kraj							
		Praha	Středo- český	Jiho- český	Západo- český	Severo- český	Východo- český	Jiho- moravský	Severo- moravský
Platné hlasy celkem	6 473 250	766 938	724 999	456 154	538 497	683 843	808 106	1 317 787	1 176 926
Počet poslanců Republikové mandátové číslo	200	x	x	x	x	x	x	x	x
Krajské mandáty 1. krok	196	23	22	14	16	21	24	40	36
Zbytky hlasů	x	22 520	12 947	3 030	20 641	4 157	31 322	23 147	11 750
Přidané krajské mandáty	4	1	-	-	1		1	1	-
Krajské mandáty celkem	200	24	22	14	17	21	25	41	36
Hlasy pro strany v 1. skrut. celkem	5 235 857	605 594	577 298	363 908	417 547	536 706	630 937	1 128 697	975 170
v tom: ODS-KDS	1 924 483	314 815	201 867	139 237	169 107	206 173	245 188	314 520	333 576
LEVÝBLOK	909 490	88 561	114 228	62 836	77 767	105 062	101 380	184 322	175 334
ČSSD	422 736	39 442	49 411	36 649	47 265	54 514	58 212	60 026	77 217
LSU	421 988	26 382	60 155	44 479	44 800	48 151	73 946	75 794	48 281
KDU-ČSL	406 341	21 489	27 586	29 202	18 315	12 440	58 541	154 367	84 401
SPR-RSČ	387 026	23 864	36 484	32 615	30 841	72 326	44 101	82 618	64 177
ODA	383 705	87 889	85 069	16 404	27 551	36 180	42 996	43 733	43 883
HSD-SMS	380 088	3 152	2 498	2 486	1 901	1 860	6 573	213 317	148 301
Krajské volební číslo	x	24 224	25 100	24 261	23 197	24 396	24 267	26 874	26 356
Mandáty pro strany v 1. skrutiniu	176	20	20	11	15	18	23	37	32
v tom: ODS-KDS	73	12	8	5	7	8	10	11	12
LEVÝBLOK	32	3	4	2	3	4	4	6	6
ČSSD	13	1	1	1	2	2	2	2	2
LSU	12	1	2	1	1	1	3	2	1
KDU-ČSL	12	-	1	1	-	-	2	5	3
SPR-RSČ	11	-	1	1	1	2	1	3	2
ODA	11	3	3	-	1	1	1	1	1
HSD-SMS	12	-	-	-	-	-	-	7	5
Zbytky hlasů celkem	799 552	121 114	75 298	97 037	69 592	97 578	72 796	134 359	131 778
v tom: ODS-KDS	99 587	24 127	1 067	17 932	6 728	11 005	2 518	18 906	17 304
LEVÝBLOK	104 273	15 889	13 828	14 314	8 176	7 478	4 312	23 078	17 198
ČSSD	98 971	15 218	24 311	12 388	871	5 722	9 678	6 278	24 505
LSU	122 805	2 158	9 955	20 218	21 603	23 755	1 145	22 046	21 925
KDU-ČSL	95 008	21 489	2 486	4 941	18 315	12 440	10 007	19 997	5 333
SPR-RSČ	108 075	23 864	11 384	8 354	7 644	23 534	19 834	1 996	11 465
ODA	110 643	15 217	9 769	16 404	4 354	11 784	18 729	16 859	17 527
HSD-SMS	60 190	3 152	2 498	2 486	1 901	1 860	6 573	25 199	16 521
Mandáty nerozdělené v 1. skrutiniu	24	4	2	3	2	3	2	4	4

Také 2. skrutinium probíhalo podle stejných pravidel jako v r. 1990.

VOLBY DO ČESKÉ NÁRODNÍ RADY
V ROCE 1992

Tabulka 39 Druhé skrutinium (strany v pořadí podle zisku hlasů)

Ukazatel	Celkem	Strany							
		ODS-KDS	LEVÝ BLOK	ČSSD	LSU	KDU-ČSL	SPR-RSČ	ODA	HSD-SMS
Mandáty v 1. skrutiniu	176	73	32	13	12	12	11	11	12
Nerozděleno celkem	24	x	x	x	x	x	x	x	x
Zbytky hlasů z 1. skrutinia	799 552	99 587	104 273	98 971	122 805	95 008	108 075	110 643	60 190
Republikové volební číslo	31 982	x	x	x	x	x	x	x	x
Mandáty ve 2. skrutiniu - 1. krok	21	3	3	3	3	2	3	3	1
Zbývá k rozdělení	3	x	x	x	x	x	x	x	x
Zbytky hlasů po dělení v 1. kroku	x	3 641	8 327	3 025	26 859	31 044	12 129	14 697	28 208
Přidané mandáty	3	-	-	-	1	1	-	-	1
Mandáty ve 2. skrutiniu celkem	24	3	3	3	4	3	3	3	2
Rozděleno mandátů celkem	200	76	35	16	16	15	14	14	14

Graf 13 Mandáty v ČNR 1992

